

Posledná šanca na zmenu imidžu

Matica má finančné problémy, ministerstvo hovorí o stopnutí dotácií.

Tradičná aprílová Národná slávnosť na Devíne organizovaná Maticou slovenskou mala tento rok nezvyčajnú výpomoc. Priebeh akcie na požiadanie Matice zabezpečovala aj polovojenská organizácia sledovaná tajnou službou Slovenskej branci. Matica sa obhajuje, že podujatie si vyžaduje veľa organizačnej práce, a tak "usporiadatelia privítajú každú pomocnú ruku". Ale nie je to jediný prípad, keď sa členovia Matice spájajú s extrémistami. Nedávno organizáciu vyšetroval tím NAKA v súvislosti so zverejnením videa, ktoré zľahčovalo zodpovednosť vojnového slovenského štátu za osud slovenských Židov. Video kritizovalo aj ministerstvo kultúry, pod ktoré Matica spadá, a začalo sa pýtať, či je inštitúcia zmysluplná.

S extrémistami

Matica sa spojila s extrémistami aj pár dní pred oslavami na Devíne. Jej člen Jozef Michtalík vystúpil s prejavom pri odhaľovaní pamätnej tabule prezidentovi slovenského štátu Jozefovi Tisovi v Hlbokom nad Váhom. Na akcii sa zúčastnil aj Milan Mazurek z ĽSNS, vyšetrovaný pre napadnutie policajta, a žilinský krajský predseda ĽSNS Andrej Medvecký. Toho súd neprávoplatne poslal do väzenia na 20 mesiacov s podmieneným odkladom na 30 mesiacov za rasistické urážky a dobitie občana Dominikánskej republiky. Rok predtým si predseda Matice Marián Tkáč pozval Mariana Kotlebu na krajský snem v Detve. Nakoniec neprišiel, zastupovali ho poslanci parlamentu Rastislav Schlosár a Jana Nehézová.

Rušene dotácií

Matica slovenská za posledné roky premrháva príležitosť byť akceptovanou inštitúciou, ktorá si nájde svoje miesto v 21. storočí, reagoval na video minister kultúry Marek Maďarič. Spomenul aj možné zrušenie dotácií od štátu, ktoré v posledných rokoch dosahovali sumu 1,5 milióna eur ročne. Matica s rozpočtom vyše dva milióny eur pritom má finančné problémy a peniaze od štátu potrebuje. Sama to priznáva aj v poslednej výročnej správe z roku 2015. Jej vlastné príjmy z vydavateľskej činnosti, prenájmu budov a poskytovania služieb ako napríklad požičiavanie kostýmov vtedy tvorili len asi milión eur. Aby dokázala udržiavať vyrovnaný rozpočet, postupne predáva svoje nehnuteľnosti a podľa vlastných slov sa rozlúčila s desiatkami zamestnancov. "Vďaka prijatým opatreniam je Matica stabilizovaná a pripravená plniť svoje zákonom dané úlohy," komentoval predseda Matice Tkáč situáciu v tejto inštitúcii. Podrobnejšie sa ani po týždni nevyjadril s odôvodnením, že je na služobnej ceste v zahraničí.

Nový predseda

Matica slovenská si bude nové vedenie voliť v novembri. Kandidáta na post šéfa musia navrhnúť orgány Matice. Ten, kto podľa Maďariča nastúpi po súčasnom vedení, bude mať možno poslednú príležitosť presvedčiť verejnosť aj politické strany o zmysluplnosti Matice slovenskej a o tom, či má štát Maticu finančne podporovať. Na otázky denníka SME, aké zmeny očakáva, ministerstvo nereagovalo. Marián Tkáč vo svojom marcovom stanovisku vyzval matičiarov, aby svoje kampane "neprepáli". "Zjednotíme sa, bratia a matičiari, aby sme mohli aj 'potom', aj naďalej byť duchovnou mocnosťou slovenského národa, stavať hrádze a udržiavať v chaose dnešného sveta tradície, z ktorých ako z koreňov tento národ vyrástol," napísal na webe Matice.

Roman Cuprik

Zdroj : [SME; 99/2017; 29/04/2017; s.: 2; Roman Cuprik ; Zaradenie: Téma]